

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik minden SZOMBATON.

Előfizetés: egész évre 6 ft, félévre 3 ft,
negyedévre 1.50 kr.

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erszébettér 6-ik sz.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Hirdetések díjszabály szerint.

Parasztszocializmus.

A rossz termés Magyarország gazdasági és belpolitikai életében súlyos zavarokat idézett elő, melynek hatása immár a közbiztonságot is veszélyezteti. A nyomor, az inség oda juttatta az országot, hogy a munkásnép megfélekedik a törvény iránti tiszteletéről, s az izgatások valóságos meleg ágya lett. Múlt cikkünkben rámutattunk, hogy mily káros és végzetes lehet, hogy ha az ország gazdasági politikája egyoldalúan vezetetik, s ha a földművelés mellett az ipar és kereskedelem érdekeit elhanyagoljuk.

Nagy koncepcziójú reformok helyett a kormány kapkod fűhöz-fához, csendőrséget és ezredeket vonultat fel, tart házmotázásokat és korlátolja a gyülekezési szabadságot. Ezen rendszabályok azonban nem orvosolják, nem gyógyítják a helyzetet. Ideig-óráig lehet hatásuk, de a sebeket nem gyógyítják, hanem csak elfojtják az összegyűlt anyagot, melynek kitörése még rémesebb lehet.

Kárhoztatjuk az erőszakosságot, ha fölülről csinálják ép úgy, mintha alulról jön, s egy feladatunk lehet csak, hogy felvilágosítsuk a népet, hogy kitartásra és türelemre bírjuk és tanítsuk. Még nincs késő, a felgyűlt anyagot szépen levezethetjük, anélkül, hogy megrázkodna az állam alapja, a személy és vagyonbiztonság.

Mit kell tenni az a kérdés? A sajtószabadság megrendszabályozása nem fogja a bajokat orvosolni, mert a szabadságjogok elkobzása csak súlyosabbá teszi a helyzetet.

Fel kell világosítani a népet, hogy izgatók áldozatává lett, hogy természeti események folytán állott be a nyomor, melyet a társadalom minden faktora enyhíteni akar. Folyamatba kell tenni az inségmunkákat, mert akkor, mikor a munkásnak munkája és kenyere van, az izgatók nem találhatnak benne alkalmas mediumot.

Sürgösen keresztül kell vinni a telepítési kérdéseket, meg kell kezdeni a reformokat az egész vonalon, mert mindenki látja, hogy csak ott, hol a latifundiumok és a kötött nagy birtok van túlsúlyban, ott lépett fel a szocializmus, az anarchizmus.

A kisgazda és a kisiparos helyzetét

kell javítani, és ezzel karöltve járjon a munkás érdekek istapolása.

Hisz tudjuk mindnyájan, hogy az a paraszt szocialista nem megfontolva jár el, nem az elvált küzd és nem saját belátása szerint cselekszik, hanem pusztán az inség, a kenyérhiány folytán ragadtatja magát az anarchia terére, és feledkezik meg a törvényről.

Első sorban tehát gondoskodjunk, hogy munka nélkül ne legyenek, azután tanuljuk meg, hogy ők is emberek, kiknek ugyanazon jogokat kell megadni, mint a társadalom másik osztályainak.

A politikai téren meg kell adni s be kell hozni az általános titkos választást, több és több kapocszal kell a munkás embert hazájához fűzni, ha nemcsak kötelezettsége lesz, ha a terheken kívül a jogokban is részt vesz, akkor nem fog megfélekedni hazájáról, akkor tisztelni fogja a törvényt, melynek hozatalában közvetve ő is részt vett.

Ma a munkás érdekeknek nincs képviselője, nem mondom, hogy az érdekekről nem történt semmi gondoskodás, de tény, hogy munkástörvényeink meghozatalába csak a gazdaközönség folyt be, s milyen könnyen esik meg, hogy a munkás pártoskodással fogja vádolni gazdáit.

Hosszú időn át nem történt valami nevezetesebb reform a népnevelés tén. A nép és a földműves sajtójáról a kormány nem gondoskodott, hanem oda engedte a munkásoknak, kik ezt természetesen saját céljaikra használják fel.

Tenni kell tehát, emelni kell az ipart, a kereskedelmet s nem szabad meglepetésnek kitenni az országot.

Mi nyugalomra intjük a munkásokat, mert féltjük őket a Manlicher golyóktól. A reformok és a helyes gazdasági politika nagyon sanálni fogja a bajokat.

(. — k.)

Szakadás a szerb radikálisok között. Az „Egyetértés” február 17-iki számában a következőket olvassuk: A szerb radikális párt körében a szakadás teljes, a mi az újabb időben Verseczen és Ujvidéken megtartott egyházmegegyi gyűléseken is már észlelhető volt: A párt vezetője ellen igen sok a panasz. Mondják, hogy a három évvel ezelőtt a „Bratszvo” számára nyilvánosan gyűjtött pénzüsszgek nem jutottak oda, a hová szánták. E miatt különösen a Verseczen lakó dr. Miletics Szlavko, az öreg Szvetozár fia és a „Zasztava” főszerkesztője között ellenséges a viszony, mert ablól a pénz-

összegeből az elmebeteg öreg Miletics számára mi sem jutott, csupán csak a „Zasztava” különféle adósságait fizették ki. A radikálisok Gavrilának, a „Zasztava” szerkesztőjének a románokkal való kaczerkodását sem helyeslik és rossz néven veszik tőle, hogy Budapesten az ugynevezett nemzetiségi konferencián mint a szerbek képviselője szerepelt, holott erre senkitől sem kapott megbízást. Tény az, hogy Gavril a napokban Belgrádban járt, foglalkozást keresve, mert Ujvidéken nagyon is keresnek szerkesztőt a „Zasztava” számára, de olyant, a ki csak ideiglenesen fogja ezt az állást betölteni, tudniillik addig, a míg Tomics Jása fogja a főszerkesztőséget s a párt vezetését ismét kezeibe vehetni.

Amerikai luczerna és lóhere ellen.

Az O. M. G. E. növénytermelési szakosztályának január 15. ülésén az amerikai luczerna és lóhere behozatalának és különösen elterjedésének magakadályozása tárgyában igen élénk és beható tanácskozás folyt. A vita eredménye a felforgó viszonyok és az érvényben levő törvényes intézkedések folytán azonban jóformán csak negatív.

Legnagyobb baj u. i., hogy a fennálló kereskedelmi és vámszerződés miatt 1903 ig az amerikai luczerna és lóhere behozatala sem eltiltható, sem meg nem nehezíthető. A másik baj az, hogy bár a magyar vetőmagvizsgáló állomások az amerikai luczernát és lóherét le nem plombozzák és így az a gazda, a ki plombozott luczernát, vagy lóherét vesz, biztos lehet abban, hogy nem vett amerikai luczernát, vagy lóherét, ánde ez jóformán csak az intelligens és nagyobb birtokosoknak van hasznára, mert ezek kellő tudomást szerezvén erről, óvakodnak plombozatlan árut venni. Ellenben a kisebb birtokos, a ki egynehány kilónyi szükségletét a vidéki kereskedőknél szerzi be, — a kik nem tartanak plombozott árut, — egyáltalán nincs biztosítva arról, hogy egyrészt arankamentes, másrészt nem amerikai luczernát és lóherét szerezz-e be. Annál kevésbbé, mert a mint arról biztos tudomásunk van, az amerikai luczerna és lóhere a vidéki kereskedőinkhez leginkább osztrák, első sorban bécsi kereskedőtől kerül, a kinek árúját a bécsi megvizsgáló állomás csekély lelkiismeretességgel még az esetben is leplombozza, ha az tényleg amerikai.

Az amerikai luczerna és lóhere ellen való védekezés eszközei tehát nagyon korlátozottak. Az első, ami még leghatályosabbnak látszik, a társadalmi akció abban az irányban, hogy a gazdaközönségnek minden rétege felvilágosításék arról, hogy az amerikai luczerna és lóhere vetése káros a magyar gazdára és ezért óvatosan vásároljon és minden esetben kösse ki a vett árunál az európai származás azonosságát. Ebben az irányban minden újságnak kötelessége a közönséget figyelmeztetni.

Másrészt óvakodni kell luczerna és lóheremagot vásárolni olyan czegektől, amelyek amerikai luczernát és lóherét forgalmaznak, mert

ezek azt nemesak tisztán árusíthatják, amikor könnyen felismerhető, hanem a magyar mag közé bizonyos százalékban hozzákeverik és ekkor fel nem ismerhető. Persze nagyon nehéz volna ezeket a czégeket, melyeknek nem mind-egyike közli árjegyzékében nyilvánosan, hogy amerikai luczernát és löherét forgalmaz, megnevezni azért nagyon helyeseljük a luczerna és löheremaggal kereskedő czégeknek azt az akcióját, amelyet Mauthner Ödön kezdeményezett, hogy t. i. azok a czégek, amelyek amerikai luczernát és löheret magot nem forgalmaznak, ezt becsületszavukra jelentsék ki és ezen nyilatkozatot a legszélesebb körben publikálják.

A „Köztelek“ mint az országos magyar gazdasági egyesület közlönye szintén kapott ilyen nyilatkozatot, amelyet a dolog érdemére való tekintettel, itt szóról-szóra közlünk.

Nyilatkozat.

Mivelhogy azt tapasztaljuk, miszerint megelőző nyilatkozatunknak daczára a gazdaközön- ség nincs kellőleg tájékozva az iránt vajjon kik azok a budapesti magkereskedők, a kik becsü etszóval kinyilvánították, hogy amerikai luczerna és amerikai löhermagot nem forgalmaznak, mi alulirottak szükségesnek tartjuk minél szélesebb körök felvilágosítása és a gazdaközön- ség érdekében az eddig is megindult mozgalom folytatásánál új ólag is kijelenteni, miszerint amerikai luczerna és amerikai löhermagot valamint eddig nem, úgy jelenleg sem forgalmazunk.

Kelt Budapest, 1898. január hó 17-én.

Mauthner Ödön, Beimel és fia, Kramer Lipót, Radwaner I. L. Nöthing Vilmos és Szávost Emil.

Készséggel járulunk hozzá az aláíró budapesti magkereskedő czégek ezen nyilatkozatához és azt teljesen magunkévá tesszük.

Budapest 1898. január hó 17-én.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete: Perczel. Glos.

Ezeket kivül még szorgalmaznunk kell az 1895. évi XLVI. t. czikknek szigorubb végrehajtását, mely a vetőmagvaknál megkivánja az azonosság bevallását. Sürgetnünk kell, hogy a közigazgatási hatóság ne csak feljelentésre, de a saját maga kezdeményezéséből is tartsa állandó felügyelet alatt különösen a vidéki kereskedőket, vajjon tényleg arankamentes és „európai“

Az Ujvidéki Hirlap tárczája.

A becsület.

I.

Schwarz Ignác volt az első, a Stern & Comp. czég érdemeiben és vászonban megöszült utazója, a ki fölemelte pezsgős poharát s üritette annak tartalmát nagyságos Feketehegyi Vilmos urra, a legnemesebb, legbecsületesebb férfura, a kinek a becses nevenapján jelen lenni szerencsés lehet.

Még Adler Jenő sem tagadta — a ki pedig veszedelmes konkurrensé Schwarz Náciznak ugy érdemeiben, mint vásznakban, hogy ez a pohár-köszöntő prima quality, a Náci kített magáért. Olyan szépen, simán folyt a szó szájából, mint a legfinomabb rumburgi vászon szá- lai huzódnak egymás mellett.

Valóságos zseniállítással, — nem én mondom ezt, hanem a kik hallottak, — gyönyörűen sorakoztatta Schwarz Náci az érdemeket, a melyeket Feketehegyi ur szerzett magának.

Rámutatott arra az erélyre és erényre, — ez a két kifejezés nagyon tejszett, — a mely az ünnepezt férfinak az élettel való küzdelmeiben nyilvánult. Föltárta a példátlan becsületeseget, a mely a legkitünőbb üzletembert mindig jellemezte. Kifejtette egyes fordulatokban, hogy Feketehegyi ur csakis szilárd, szeplőtlen karak-

név alatt tényleg európai luczernát és löherét árusítanak-e? Vegyen a hatóság mintákat, vizsgálta meg és ha visszaéléseket tapasztalt, a törvény szigorával lépjen fel a visszaélő kereskedők ellen.

A magyar gazdát annyi csapás sújtja Minden eszközt fel kell használnunk arra, hogy ezeket a csapásokat enyhítsük. De a létért való ezen küzdelemben minden gazdának össze kell tartani.

Ujdonságok.

Küldöttség a királynál. Megirtuk volt annak idején hogy a városi közgyűlés egy küldöttséget meneszt Ö Felségéhez, hogy királyi kegyet nyerjen ki arra nézve, hogy az igazságügyi palota a sétatér mellett kijelölt helyen építhetessék fel A küldöttség és pedig Flatt Viktor főispán vezetése alatt Rohonyi Gyula képviselő, Petzy Popovits István polgármester, Kopper György apátplébános, Bruck Ferencz, dr. Kohn Károly, Szláv János, Kovaesics József, Brunner Ede, Miatovits György és dr. Nemes Sándor esztörtökön délelőtti 11 órakor került a király kihallgatása elé. Ö Felsége kegyesen fogadta a küldöttséget, melynek minden egyes tagját külön bemutatatta Magának. Tisztelgett azonkivül a küldöttség még Bánffy miniszterelnöknél és Erdélyi igazságügyminiszternél is, sőt egy füst alatt az insétkölesönből háramaradt 59000 frt. elengedése tárgyában Lukács pénzügyminiszternél is járt. A miniszterek mindegyike persze sok mindent ígért. Majd meglátjuk. Egyébként a küldöttség utjáról — lapunk zárta lévén már — hosszabban jövő számunkban fogunk foglalkozni.

Egymást büntették meg. G. helybeli hentesmester és R. hasznofoglalkozója helybeli iparos régtől fogva hadilábon állanak egymással. G. gyermekei nemrégiben R-nek fiát a koresol- yázó jégpályán elverték, minek folytán az időközben megjelent R. felképelte G-nek gyermekeit. Az ügy azután a bíróság elé került és pedig G. panaszára. A tárgyalás 15-én volt, amikor meg R. viszontvádat emelt G. gyermekei ellen. A bíróság a feleket kibékíteni igyekezett, egyik fél is, másik is csak ugy szólt, „nem bánom, ha engem is megbüntetnek, de a másikat is büntessék meg.“ R-nek fiscalisa fel- fogta a helyzetet s mindkét felet rábirta, hogy 5 frtot fizessen mindegyik büntetést, de a vá- rosi szegényház javára. Ebbe a perfelek bele- egyeztek — hisz a másik fél is meg lett bün-

terének tulajdoníthatja azt a pozíciót, a mit nemesak az üzleti életben, hanem az egész társadalomban elfoglal.

— Igen uraim — végzé díkezióját Schwarz ur, jobb- jában magasra emelve a poharat, én egy munkás, szigoru becsületességű, feddhetlen jellemű férfura üritem poharamat, olyan férfura, uraim, aki mindnyájunk szeme előtt példányképpen állhat, mi módon juthatunk becsü- letes, kitartó munkával vagyhoz. Ilyen férfura üritem poharam, erre a férfura, aki nem más, mint nagyságos Feketehegyi Vilmos ur.

Amint másnap írta egy napilap, dörgő, szünni nem akaró éljenek töltötték be a lipót- város palota egyik nagyobb termét, a hol a névnapünnepély lefolyt.

Mindenki sietett, hogy a minta-férffival összeithesse poharát egy-egy mély meghajlás kíséretében.

A díkezió szerényen hátul maradt. Azon- ban szerénysége meghozta jutalmát, mert Feketehegyi ur elérzékenyülve szorította kifogás- talanul vasalt frakkjára.

Az után visszaült ki-ki a helyére, hadd gon- dolkozzék Feketehegyi ur a válaszon, a mit a díkezió adni fog. Addig üritgették a valódi franciaia pezsgőt, — a mit — világosította föl az ünnepezt első könyvvezetője a tudatlanokat, Feketehegyi ur direkte hozatott a Messenier Frères cégtől Párisban — értik — direkte Pá- risból.

Közben gratuláltak Náciznak a gyönyörű

tetve — és kiegyeztek. A szegényház pedig így jutott 10 frthoz. Az ügyvéd a pénzt be is fizette már s a befizetésről szóló nyugtát itt teszi közzé:

Nyugta oszt. ért. 10 frt azaz tíz frt — krról, mely összeget az „Ujvidéki Hirlap“ szer- kesztősége adomány czimén a városi szegény- házi alap javára mai napon hiány nélkül a vá- rosi pénztárba befizette. 41 898. t. sz. a. Ujvi- déken 1898. február hó 17-én.

(Köszönetnyilvánítás.) Az I. ujvidéki nő- egylet, a szerb nőegylet és az izraelita nőegylet Koschke Henrik úrnak azon szívességeért, hogy f. hó 17-én javukra jótékony előadást rendezett, ez úton halás köszönetét fejezi ki.

(Névmagyarosítás.) Tsets Konrád ujvidéki tanító, ugy saját, mint Gyula és Etel nevű gyermekeinek vezetéknevét Gondá-ra változtatta, belügyminiszteri engedéllyel.

(Születések, halálozások és egybekelések statisztikája.) A mult héten született 8 fiu és 17 leánygyermek. Elhaltak: Poth Jakabné evang. 46 éves, Sereg József rom. kath. 6 éves, Käfer Mária rom. kath. 23 hónapos, Rein Bálintné evang. 78 éves, Balogh Pál rom. kath. 52 éves, Gruits Anna gör. kel. 2 éves, Varga Antal rom. kath. 2 hónapos, Ritter Francziska rom. kath. 40 éves, Gunde Józsefné rom. kath. 74 éves, Szoties Hermina rom. kath. 21 éves, Hoffer Lipót rom. kath. 42 éves, Huck János rom. kath. 46 éves, Kailov Vidoszava gör. kel. 2 éves, Dobrodolszki Szimon gör. kel. 2 éves, Rusz Bazil gör. kel. 2 éves, Bechtold János evang. 3 éves, Barnokov János, gör. kel. 46 éves, Paslyán Emilia gör. kel. 8 napos, Borbély István reform, 62 éves, Fürj Kovács János reform 40 éves, Kuzmanovics Mária gör. kel. 8 éves, Miodragovics Szvetozár gör. kel. 3 éves, Csuresics Vukoszava gör. kel. 4 napos, Tóth Jánosné reform. 75 éves, Kerácz Pál gör. kel. 56 éves, Letics Iván gör. kel. 18 hónapos és Latz Péterné evang. 56 éves korában.

Egybekeltek: Gavrilovits János — Radi- novics Angyalával, Gavrilovits János — Moga Emiliával, Lucsics György — Bogdanovits Ju- liannával, Nedelykovits Sebök — Neszorovits Saroltával, Baits Bogdán — Jeftics Emiliával és Dobanovaeski Iván — Brzak Lyubiczával.

(Megerősített püspök.) A hivatalos lap közlése szerint ő felsége, folyó évi január hó 20-án, Bécsben kelt legfelső elhatározásával, Bogdanovics Luczian beocsini archimandrita és a budai gör. kel. szerb püspökség adminisztrá- torának, a karlóczai gör. kel. szerb. püspökké történt megválasztását jóváhagyta.

(Gyorsabb viczinalis.) Mint megbízható

fölköszöntőért s egyhangulag mondták ki, hogy Schwarz urban legalább is kitünő parlamenti szónok temetkezett a vászonkötegek alá.

II.

Nagyságos Feketehegyi ur pedig gondol- kozott s az elmúlt 10 éven keresztül gyorsan tört át elméje.

Igen, mert 10 esztendővel ezelőtt ugyan- ezen teremben ült ő, esakhogy még akkor nem ő volt benne az ur, hanem a főnökje, a ki szintén itt tartotta nevenapját, ezelőtt 10 évvel utoljára.

Még akkor nem pezsgőt ivott, ezzel csak az asztalfőn traktálták egymást. ő a szegény írodagyakornok, félénken húzódott meg az asz- talvégén, közönséges műbor állott előtte s a vil- lamos csillár is olyan szánakozva vetette rá sugarait.

S ugy érzi Feketehegyi ur, még most is elpirul, ha eszébe jut, hogy neki akkor még csak egy uraságotól levetett fekete kabátja sem volt. Kölesön sem adott neki senki az íro- dából, mert attól féltek, hogy nem adja vissza. Kopott, fényes könyökű, gyűrött kabátjában ugy szégyelte magát.

Na, van most elég. Legujabb szabásu, mind Bécsben készülvék.

Eszébe jut a Müller-gyerek, a ki nem adott neki egy viseltes zsakót. Volt pedig neki, mert az apjának egy miniszter volt lekötelezettje, az- tán így könnyű volt vasutakat, meg országuta-

528257

forrásból értesülünk, a Baja és Szabadka között közlekedő helyi érdekű vasut folyó évi május hó 1-től kezdve 40 km. gyorsasággal fog közlekedni.

(Védekezzünk!) Az O. M. G. E. szaklapja, a „Köztelek“ többször figyelmeztette gazdákönnségünket az amerikai lóhere és amerikai luczerna káros, sőt veszedelmes voltára. Az amerikai luczerna beözönlése ellen tudvalevőleg Mautner Odón budapesti magkereskedő vette fel a harcot és ugyancsak Mauthner heti jelentéseiből olvassuk, hogy az amerikai luczernamag még folyvást oly nagy tömegben özönlök hazánkba, hogy az ilyen mag forgalmazói árakat 4-5 forinttal leszállították és ezt körlevelekben tudatják a gazdákkal. Kötelességünknek tartjuk gazdáinkat figyelmeztetni, hogy óvakodjanak az amerikai luczernamagtól, a melyet igazi származása letagadásával tisztán, sőt európai luczernamag közé keverve árusítanak.

(Szocialista zendülés.) A földmivelési miniszter most készített a Baja fölötti Dunakanyarulatok utolsó átmetésését Koppány pusztá mellett, Magold és Zuber kir. mérnökök felügyelete alatt. Az átmetészen csongrádmegyei és bajai munkások dolgoztak békésen. de f. hó 7-én a szomszéd községekből, nevezetesen Csánadról és Sükösdről több százan megjelentek a helyszínén és megöléssel fenyegették a vidéki munkásokat, ha tovább mernek dolgozni, mert — úgy mondják — itt csak ők jogosítvák a munkára. A megrémült kubikosok elszéledtek és most egy ideig a munka szünetel, míg a hatóságok a rendet ismét helyre nem állítják.

(Trachomarendelet.) A mindinkább terjedő eme veszedelmes szembaj megfékezésére a miniszterium rendeletet bocsátott ki. Azt mondja ez a rendelet hogy a szemvizsgálatokat szigorubbá kell tenni, mert a trachoma az eddig tett intézkedések dacára is terjed s olyan helyeken is fölül a fejét, ahol eddig nem is gondolták volna. Ennélfogva megvizsgálandók a rendeletben előirt mód szerint: Az iskolás fiúk a beiratkozás idején s azután is negyedévenként, vagy a szükséghez mérten. Vizsgálandók az összes gyárak és telepek munkásai. Vizsgálandó a szolgálatból hazatérő katona jelentkezése alkalmával. Vizsgálandók az iparostanoneczok, amidőn fölfogadtatnak. Vizsgálandók az összes iparos-segéddek, amidőn felfogadtatnak. Vizsgálandó minden hazatérő munkás, aki legalább két hétig volt távol. Vizsgálandó minden szolgálatba álló eseléd. Ezentul a rendelet szerint, minden helyváltozás alkalmával vizsgálat alá esik a eseléd, valamint a főntebb említett-

kat építeni. De beültött a veszedelem, a miniszter megbukott s vele együtt a vasutak, meg az országutak is eltűntek s a gazdag, a gavallér Müller-gyerek ma már kopasz ugyan, valami magánhivatalban könyvelő, az is csak második, havi 60 frtért.

Az ám! Hogy lenézte azok közül, akik itt vannak, a legtöbb, a szegény, kopott ifjút s most? No hát most ünneplik, ráhalmoznak mindent, ami nemes, ami dicsérő.

S ez így van jól, aki elől, az hátul s megfordítva.

S az első ezer is milyen könnyen jött. Hát hiszen elég volt a küzködésből, amíg az iskola falai közé járt.

Feketehegyi Vilmos a legaljasabb ember volt, midőn — már mint első könyvelő — hozzányult olyan pénzhez, ami nem volt az övé, mikor belenyult főnöke pénztárába és zsebre gyűrt pár ezrest.

Hiszzen nem őt, hanem a gyakornokot börtönözték be öt évre. Az ostoba, miért nem tudott jobban tagadni, miért nem kiáltozta ő reá a tolvaj nevet, miért volt olyan ügyefogyott mamlasz?

S vajjon tett-e valami rosszat Feketehegyi ur, a kinek neve aranyos betűkkel már ekkor ott fénylett a cégzablán volt főnökének neve mellett, mint társ, követett e bünt el, hogy mikor e bebörtönözött ifju anyja ő hozzá fordult segélyért, hát egyszerűen kiutasította a komptóárból azt az asszonyt

tek is Ezen vizsgálandókért felelősek: a katonaiügyi osztály vezetője, a rendőrség ipartestület vizsgáló orvos. — Vajjon lesz-e a ki ennek szigorú betartását ellenőrzi?

(Községi közös kenderáztató). Ó-Becse község képviselőtestülete elhatározta, hogy B. Petrovosszellő községgel közösen fog egy a törvénynek megfelelő kenderáztató helyet az ó-becsei felső rétből felállítani. Ezen határozatot meg is küldte Petrovosszellő községének hozzájárulási végett, ámde ez a legutóbb tartott közgyűlésén kimondotta, hogy a közösséget nem fogadja el. Így Ó-Becse község egyedül lett kénytelen nagyobb költséggel ily kenderáztatót felállítani dacára annak, hogy a község kender termelése csekély.

(Kik akarnak honvédek lenni!) A jövő iskolai évben négy honvéd felső iskola nyílik meg az országban és pedig a honvéd-főreáliskola Sopronban, az új Ludovika-akadémia a Ludoviceumban s egy-egy honvéd hadapródiskola Pécsen és Nagyváradon. A két első intézetben 50-50, a két utóbbi iskolában 100-100 növendéket vesznek föl. A közoktatásügyi miniszterium már most felhívja egy a szülők, mint a tanulók figyelmét ezekre az iskolákra. Különben e tanintézetben lesznek díjmentes, fél fizetéses és egész fizetéses alapítványi helyek. A középiskolák IV. és V. osztályaiba járó tanulókat vesznek föl ezen iskolákba.

(A bácskai szocialista egyesületek és a belügyminiszter.) A belügyminiszteriumhoz a vidékről újabb tömegesen érkeznek felterjesztések szocialista egyesületek alapszabályainak jóváhagyása iránt. A belügyminiszterium e kérényeket többnyire elutasítólág intézi el, amaz indokból, hogy az illető helyiségekben egy is vannak hasonló természetű és célú egyesületek, körök, melyek a társadalmi érintkezés és önművelődés fejlesztésére szolgálnak. Így többek közt elutasította az „ó-becsei munkásképző egyesület“ „Zentai földmivessző“, és a „Bácskai munkásképző“ egyesület alapszabályait.

(Gyilkos gyermek). Folyó hó 9-én d. u. fél 5 órakor Lalityon Hruesar János 13 éves gyermek Valent István 13 éves gyermeket játszás közben torkon (gégén) zsebkésével megszurta, mely szurás következtében Valent István nyomban meghalt.

(Harmadik osztály a gyorsvonatokon.) A külföldi vasutak legnagyobb része a gyorsvonatokkal is járat harmadik osztályu kocsikat. Hasonló irányu kérelemmel fordult legutóbb a Magyar Kereskedelmi Utazók Egyesülete a Ma-

Mi jögon kért az ő tőle pénzt, kölesön adott talán neki valamikor az a tolakodó, vagy mi hát?

Dolgozzék, ha élni akar, de a helyett bizonyosan behuzódott szobájába s haszontalan siránkozással poecskolja el az időt, a drága időt, ahelyett, hogy szorgalmasan munkálkodott volna

Mert kérem — s ezt igen kiemelte Feketehegyi ur, a ki nem dolgozik, az nem is érdemi meg a kenyeret, meg az emberek jószívűségét.

Furesa világföfordulás is állana be, ha az ember, a kinek van pár forintja, a mit véres verejtékkel becsülettel szerzett össze, kinyitná erszényét minden jött ment dologtalannak. Akkor csakhamar ő magának kellett volna kezébe venni a koldusbotot.

Dolgozzék mindenki s föelve legyen: becsületesség mindenben.

El is kergette ő azt az asszonyt.

A ki lop, az bünhődjék és ezzel vége minden további beszédnek. Minek lopott a fia. Nem lopott, — mondta az asszony. A ki nem lop, azt nem zárják be, bizony nem. Hát őt Feketehegyit miért nem zárják be? Mert ő nem lopott. S elzavarta az asszonyt, s ha még tizszer annyi könnyet kisírt volna, elkergette volna még akkor is. Mit tehet ő róla, hogy lopott a fia? Nagyszerű valami! Majd kiszabadul őt esztendő mulva s ha becsületessé válik és dolgozik, még gazdag ember is lehet belőle.

S megint ki vádolná azért Feketehegyi

gyar Államvasutak igazgatóságához is. A kérelem kifejté, hogy a harmadik osztályu forgalom rendszerítése nagy segítségére volna a kereskedelmi forgalomnak s a vasut bevételeit is gyarapítaná. Hivatkozik végül a kérelem arra, hogy az osztrák vasutak, sőt legutóbb a Déli Vasut magyarországi igazgatósága is járat egy-egy harmadik osztályu kocsit a menetrendszerű gyorsvonatokkal.

(Öngyilkosság.) Futó tüzként terjedt el a mult héten Zentán a sujtó hir, hogy Jankovics József zentai mérnök volt Zenta városi főmérnök önkézevel vetett véget életének. Gondoskodott róla, hogy sötét tervét jól vigye keresztül s ezért előbb ütereit metszette föl s csak azután röpitett golyót az agyába. És szándékát, czejlát el is érte. Jankovits József nagyon is ismert alakja volt Zentának, kit majdnem a legkisebb gyermek is ismert. Vig kedélyű ember lévén, ösmerősei és jóbarátai keresték társaságát, ahol unatkozni sohasem lehetett. Az utóbbi időben látóképessége nagyon meggyengült s attól tartva, hogy teljesen megvakul, ezt elkerülendő követte el végzetes tettét. A hullát a péntek reggeli vonattal szállították be Szabadkára, hol még az nap helyezték el az ottani sirboltba. Az elhalt legényéletet élvén nem hagyott ugyan maga után özvegyet és nevetlen árvákat de itt hagyott nagyon sok jó ismerőst és barátot, akik bizony méltó fájdalommal vettek tőle bucsut örökre.

(Mezey szobor Palánkán.) Említettük már, hogy a három Palánka községnek hálás közönsége néhai Mezey Károly emlékére szoborral akarja megörökíteni. A szoborbizottság most bocsajtotta ki az előfizetési felhívást. Az esetleges adományok Cserevny Antal, szoborbizottsági pénztáros czimére, N.-Palánkára küldendők.

(Öngyilkosság.) Mészáros Ferenc bajai 19 éves erdőőr f. hó 7-én a Pandurszigeten levő ölfák között forgó pisztolylyal halántékon lötte magát és nyomban meghalt. Holtestét a szomszéd Szentistván községbe szállították és ott is temették el. Tettének oka családi viszály.

(Irnokválasztás Piroson.) Piroson községben f. hó 6-án községi irnoknak egyhangulag Potzta György választották meg.

(A zentai csatakép.) A Bács-Bodrog vármegye által megfistetett zentai csatakép a napokban érkezett meg a megye alispáni hivatalának czimére. A kép bejárta München és Berlin; mindkét helyen ki volt állítva. Mint értesülünk, e hó 20-án már a megye nagytermében fel lesz függesztve, ugy, hogy a 22-én megtartandó közgyűlésen a bizottsági tagok már gyönyörködhetnek benne.

urat, hogy a már meglevőhöz még többet akart szerezni? Bizonyára senki. Hiszen minden embernek az a czejla, hogy vagyont gyűjtsön magának, s nevetséges dolog volna, ha ezen szabály alól csupán Feketehegyi ur volna kivétel.

Ezt még nem kívánhatta volna a legnagyobb ellensége sem, — bár Feketehegyi urnak ellenségei éppen nem voltak, csupán jó emberei mind, akik részesülhettek volna abban a szerenésében, hogy őt ösmerhették.

Világos tehát, hogy Feketehegyi ur csöppet sem vétett a becsület ellen, midőn egykori főnökét, később kompagnónját, egyszerűen kiközösítette a vállalatokból.

Mert Feketehegyi ur olyan kiváló üzleti zseniálitással tudta a közös vállalatba fektetni pénzét, hogy mikor a vállalat megbukott, csak a társ vagyona veszett el, az övé pedig utolsó krajczárig megmaradt.

Dehát mit tehet ő erről. Miért volt olyan együgyű, hiszékeny ember a comp., miért bizott az emberekben s éppen Feketehegyi urban? És miért volt olyan közellátó? Üzleti embernek, mikor....

Lám, Feketehegyi ur tovább látott az orránál, ő jól tudva, hogy megbukik a vállalat s csak nem bolond, hogy a magáét engedje elveszni félig, mikor a másiké vesztet — egészen.

No az igaz, hogy a compagnon egy szép éjjel föbelötte magát, de hiszen nem volt kénytelen vele.

Az ostoba. Még azt írta Feketehegyi urnak,

(Az első sakkmester Szabadkán). Charusek Rezső, ez idő szerint a sakkjáték első mestere f. hó 6-án és 7-én a szabadkai sakkör vendége volt. Mult vasárnap délután 1 órakor a Budapesti vonattal érkezett. A pályaudvarban a sakkör több tagja várta a mestert, kit megérkeztek a sakkör titkára, Szabados Sándor meleg szavakkal üdvözölt. A jeles sakkmester Zambelly Károly vendége volt, kinek jó ismerőse. Délután 3 órakor Charusek Zambelly kíséretében megjelent a sakkörben, hol a sakkör számos tagja zajos éljenzéssel fogadta a kiváló vendéget s megismertette a jelen levő tagokkal. Ezután egy szimultán partie lett összeállítva, melyben 9 játzó vett részt. ezek között Szabadka legerősebb sakkozói. Az asztalok körben voltak felállítva s a mester a kör belsejében egyik játszótól a másikhoz ment s tette meg huzásait. A 25-ik huzásnál már egy partnerrel végzett s ezután gyorsan következtek egymásra a vereségek, míg végül csak egy ellenfele maradt, kivel tovább folytatta a küzdelmet. Ez a kör titkára, Szabados Sándor volt, ki játszóját végig erősen tartotta s remisre hozta. Ez eredményt a kör tagjai aztán meg is éljenezték. Ezen szimultán partieben bámulatoss volt a mester rountinirozottsága s roppant gyors és éles áttekintése, a melylyel ezt a 9 partiet játszta, mert figyelemre méltó leginkább, hogy alig tartott 2 óra hosszat. Azután egy vakpartiet játszott egy szintén jobb játékosal s ezt is csodálatra méltó precízitással nyerte meg. Ennél érdekes volt azon momentum, midőn ő, a ki oda se nézett a táblára, figyelmeztette ellenfelét, hogy hibát tett. Másnap egyes partiekben aztán sorra verte ellenfeleit legnagyobb könnyűséggel. Minden egyes játszóját rendkívül finomság, a legérdekesebb fordulatok jellemzik. Midőn a partija kissé válságosabbá válik, azt hiszi a közönséges sakkozó; no ezt biztosan elveszti a mester s ime. egy-két huzás és az ellenfelét megmattolja. Néhány előny partiet ugyan veszített a mester Szabadkán, de ez is csak egy történet, hogy több huzást visszaengedett az ellenfélnek s így ezek a partiek alig jöhetnek számba. A mester kedden d. e. 3/4 órakor azon igérettel utazott el Budapestre, hogy adandó alkalommal ismét ellátogat Szabadkára.

(Borzalmas öngyilkosság). Szörnyű módon vetett véget életének Schefer János örmester Szabadkán. Schefer néhányadmagával mulatott egy korezmában tegnapelőtt s meglehetősen itas állapotban ment éjféli után egyedül a kazárnyába. Ugy 4 óra felé órási lövöldözésre rohant össze a legénység és ott találták az ör-

hogy ő az oka bukásának, hogy ő adta kezébe a revolvért.

Micsoda bolond beszéd ez. A bizony, saját esztelensége tette tönkre.

Jobban teszi, ha dolgozik, a helyett, hogy agyonpuffantja magát. Azért, hogy ma elvesztett rongyos egymilliót? Miért nem állott be zsák-hordónak a Duna partján, ugyis megélhetett volna, természetesen csak akkor, ha becsületesen dolgozik, az ám, kifogástalan becsületességgel...

III.

Feketehegyi ur feleszmélt gondolataiból. Láta, hogy a figyelem egészen ő reá fordult. Várták a választ.

Főállott; vastag, elhízott alakjára tisztelttel tekintettek mindnyájan, szintén látszott, mennyire óhajják már hallani a becsületes emberek legkiválóbbikának hangját.

S Feketehegyi ur, a míg arany óralánczáról megszégyenülve huzódott vissza a villámcsillár fénye, — fenséges tekintettel nézett végig a jelenlevőkön s elkezdett beszélni

Különösen hangsúlyozta, hogyha az üzletember boldogulni akar, a megtestesült becsületnek kell lennie...

S mindent szem Feketehegyi urra tekintett, mint erre a megtestesült becsületre.

mestert vérbefagyva, szétroncsolt koponyával, a padlón fekvé. Az öngyilkosságot a következőképp követte el: A Mannlicher puskát nádrágszíjával odakötötte a ravaszul fogva a lábához és így val. hányszor a lábával egyet rántott, a fegyver annyiszor elsült. Kilencszer süttötte e a fegyvert, de — lehet, hogy a sok ital okozta — nem bírta eltalálni vele magát. Tizedszer aztán talált a lövés s Schefer szétroncsolt koponyával vágódott hanyatt.

A golyó az áll alatt, az alsó állkapocs által bekerített puha részen hatolt be s a nyelvet széttépve, az orridgeken keresztül haladt a koponya mellső faláig, melyet kitépve. magával ragadta a fej roncsolt belsejét, részeket a szájból és az agyból.

A szoba plafonja át meg át volt a kilencz céltevesztett lövéstől luggatva.

Az öngyilkos örmester a Szabadkán állomásozó es. és kir. közös hadsereg 14. századának embere volt. A hadtestparancsnokságot és az öngyilkos szülőit sürgönyileg értesítették a katasztrófáról.

(Az iparosok régi sérelme) szünik meg legközelebb. Husz esztendő óta legjobban a miatt panaszkodnak a kis iparosok, hogy az állam versenyt csinál nekik a fegyintézetekben a rabokat ipari munkával foglalkoztatván. Mint most az igazságügyminiszter kijelentette, ez az állapot nemsokára megszűnik, mert a kormánynak az a terve, hogy fokozatosan életbe léptesse a fegyenczeknek mezei munkával való foglalkoztatását. Már legközelebb Debreczen környékén gyűjtőfogházak létesítenek, mely már egészen a mezei munkarendszer szerint lesz berendezve. Iparosaink bizonyára örömmel fognak tudomást venni e helyes tervről, mely lassankint az egész vonalon meg fog valósítani.

(A házasság ellensége.) A bordesleyi anglikán plébánia ez idáig egy lelkész vezetése alatt állott, a ki mindennemű házasságnak esküdt ellensége volt és míg összes funkcióit híven teljesítette, esketni soha sem akart. Ha egy pár jelentkezett nála, mindenféle kifogást használt, csakhogy ettől az előtte utálatos czeremoniától megmeneküljön. Borzalmas történeteket beszelt el a házasságot gondjairól, viszonagságairól s ha mindez nem használt semmit és neki nagy bosszúságára mégis csak össze kellett adni a jelentkező párt, akkor gunyos beszédet tartott és egy ügyvéd címét adta meg, a kiről ismeretes volt, hogy válópörököt igen ügyesen tud keresztülvinni. A legtöbb pár e miatt a szomszéd helység lelkészéhez fordult. Most nemrég segédlelkész alkalmaztak Bordesleyben, a ki az összes esketési czeremoniákat végzi.

Táveső változtatható nagyítással.

Nemesak a esillagász, hanem a turisták, kik valamely természeti szépséget közelebről akartak szemügyre venni, sajnálattal tapasztalták azon körülményt, hogy azon részleteket, melyeket távesővel jobban meg akartak vizsgálni, sem a kellő nagyságban, sem pedig a kellő tisztaságban nem mutatkoztak előttök. Ezen hátrány okát abban kell keresnünk, hogy az eddig forgalomban levő távesők mint a tábori távesők, látcsövek stb. csak egy okulárral voltak ellátva. Ennek következtében gyenge okulárral nagy látóhatár esetében csak általános áttekintést nyerhetünk, a részletek figyelmen kívül hagyása mellett, igen erős okulárral ellátott távesőket pedig egyáltalán nem lehetett használni, mert az atmoszfära tisztasága lehetlenné tett igen nagy nagyítást, mintán ez alatt a kép tisztasága nagyon szenvedett és meglehetősen elmosódottá vált. Ezen hátrányon két találmány segít, melyek különösen katonai célokra bírnak fontossággal. Az első találmány abban áll, hogy az aránylag gyenge okulár megett egy az okulártokba benyúló és különböző gyuponttávolságu okulárüvegekkel ellátott ellenző alkalmaztatik, mely kívülről közönséges állítócsavar segítségével forgatható. Ezáltal lehetővé válik egyrészt igen csekély nagyítással egy bizonyos terepet először csak általánosság-

Törvényszéki értesítő.

Főtárgyalásra kitűzött büntető ügyek jegyzéke.

1898. évi február hó 22-én.

Gruits Bosko, Obrenov Sztéván és Csurits Ignác szem. szabad. megsértése, Mirkov Glisa család, Kovacev Milán súlyos testisértés és szem. szabad. megsértése, Gruits Vása családi kísérlet.

Itélet hirdetés:

Kozma János szándékos emberölés, Alargics Draga és Alargics Tima gyilkosság.

1898. évi február hó 24-én.

Károlyi János hivatalos hatalommal való visszaélés. Lazics Lázár és Marics Danicza közokirat hamisítás, Császtven Pálné és ifj. Császtven Pál sikkasztás.

Itélet hirdetés:

Noil István Károly szándékos emberölés kísérlete, Neupauer Józsefné kettős házasság, Kuszli Béla hiv. hatalommal való visszaélés.

1898. évi február hó 26-án.

Govoresin Plató idegen ingó vagyron megrogálása, Tomin Jován hatóság elleni erőszak, Strausz Manó halált okozott testisértés.

Itélet hirdetés:

Ördög István hatóság elleni erőszak, Ördög István hiv. hatalommal való visszaélés.

Irodalom.

A „Zenélő Magyarország“ zongora zenemű folyóirat február 15-diki 4. füzeté következő érdekes zeneműjondságokat közli: I. Greizinger Iván. A kávéházban. Kuplé. II. Moszkowsky Mór, Lengyel táncok. II. Mazurka 4 kézre. III. Hartl Henrik, Magyar tánc. Minden füzetben ily gazdag tartalommal jelenik meg e ma már oly közkedvelt zeneműfolyóirat. Egy egy füzet mindenkor 10 oldalon a legszebb s legsikerültebb divatos zeneműjondságokat hozza, negyedévben 6 füzet 60 oldal zeneművet ad 1 frt előfizetésért. Egyes

ban és azután mindig erősödő nagyítással a részleteket is körülményesen szemügyre venni. Másrészt azonban rossz világításnál a nagyítást annyira lehet csökkenteni, hogy a nyert képek még eléggé vannak megvilágítva és körvonalaik elég élesek. A nagyítás mértékének az előbb említett módon való változtatásánál azonban tekintettel kell lennünk arra, hogy az új okulár alkalmazása után az egész csőnek hosszát az állítócsavar forgatása segítségével megfelelően kell megállapítani, mert ellenkező esetben a keletkezett kép a tiszta láthatáron kívül esnék. A táveső nagyítását megváltoztatni ezéző második mód abban áll, hogy a táveső fix okulárjának gyutávolságát azáltal változtatjuk meg állandóan, hogy gyuhosszán belül egy concav vagy convexüveget mozgathatóan beiktatunk és az egyszerű lenese helyett megfelelően achromatizált lencserendszert alkalmazunk. A táveső nagyításának ily módon való változtatása az előbbi módszerrel szemben azon előnnyel bír, hogy a nagyítás változás nem történik ugrászerűen, hanem folytonosan növekedik vagy csökken, a szerint a mint az említett lencsét az okulártól eltávolítjuk vagy ahhoz közelítjük. A nagyítás megváltoztatásának ezen módja bármilyen távesőön alkalmazható, annál is inkább, miután az eddigi kísérletekből kitűnt, hogy az achromatizálás semmiféle nehézségekkel sem jár.

számok 12 krért kaphatók, ha az összeg előre elküldetik. Előfizethető csak a „Zenélő Magyarországi” kiadóhivatalában Budapesten IV. Csengery utca 62 a, honnan mutatványszámot megismerésre ingyen és bérmentve küldenek.

A Kert IV. évfolyamának 4. száma a következő tartalommal jelent meg: Konyhakertészet. Militzky Pál: A tök korai termelése a szabadban. Mauthner Ödön: A burgonya termés és a vetőgumók pácolása. Hreblyay Emil: Mútrágya alkalmazása a kertben. Gyümölcsészet. Angyal Dezső: Hardenpont téli vajkörtéje. Óvári Szeőke Barna: Silány gyümölcstermés Szatmármegyében annak oka. Buda Ádám: A téli oltás. Diskertészet. Mare Ferencz: Az ajánlatos Lobelia válfajairól. Raekovits János: Agatheae coelestis. Schultze Károly: A Chrysanthemum tenyésztes virágkedvelők részére. Rippel József: A Hibiscus Manihot L. Gép- és eszköztár. Bokor István: Egy praktikus egérfogó. Tereza. Adácsi: A villágosság felé. Méhészet. Binder Iván: Okoz-e kárt a méh a szőlőben. Faiskola. M. F.: A gyorsan fejlődő vadszőnyeg dűgványokból. Színes műmeléklet: Hardenpont téli vajkörtéje. Hírek. Apró szakközlemények. Szerkesztői üzenetek. Fametszetek. 18-ik ábra. Pen-y-Byd-tök. 19-ik ábra. Belmonti Cocozella-tök. 20-ik ábra. Fatrágyázás. 21-ik ábra. Lobelia Barnards purple. 22-ik ábra. Lobelia Kaiser Wilhelm. 23-ik ábra. Lobelia Gold Else. 24-ik ábra. Egérfogó. 25-ik ábra. Gombatenyésztés Páris Katakombáiban. 26-ik ábra. Celosia cristata.

Közgazdaság.

VETŐMAGVAK. (Mauthner Ödön tudósítása)

A forgalom az egész vonalon, ha nem is rendkívüli élénk, de mégis kielégítő.

Vörös here (Lóhere.) Az irányzat továbbra is szilárd. Gazdák nagy mennyiségeket vásárolnak, de óvatosan járnak el a vásárlásnál.

Luczerna. Az utóbbi időben beérkezett külföldi tudósítások meglehetősen hiteles adatokat tartalmaznak az utolsó évi termésről. Ezen adatok szerint Franciaország termése nem nagy. Olaszországi is kisebb, mint az előző évben, Magyarországnak tudvalevőleg egyáltalán nem volt termése, ellenben Amerika ugy látszik, egy kiapadhatlan forrás, mert még jelenleg is napról napra nagy mennyiségek érkeznek Amerikából az európai kikötőhelyekre. Ezen beözönlésnek nem marad el a hatása, mert máris egyes tulajdonosok ezen termésből t. i. az amerikaiból 100 kilónként 4—5 forinttal szállított ajánlatot tesznek. Baltaczimnek tartósan jó a kereslete és a jelenlegi áraknál könnyen elhelyezhető. Takarmányrépa magból ép úgy az impregnáltak, mint a jó kereskedelmi árunak, igen kielégítő kelendősege van, míg 2—3 éves mag az áruössökkenésnek nem birt elmentállani, 100 kilónként 3—4 forinttal lett az eddigi jegyzéseken alól ajánlva, de még így sem volt elhelyezhető.

Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapesten: Vörös lóhere, új 38—45 frt. Vörös lóhere, múlt évi 34—38 frt. Luczerna, magyar, évesmag 40—50 frt. Luczerna, francia, új 68—73 frt. Luczerna, olasz, új 45—55 frt. Baltaczim 14—14 $\frac{1}{2}$ frt. Muharmag 5 $\frac{3}{4}$ —6 frt. Büköny 6—6 $\frac{3}{4}$ frt.

A munkástörvény végrehajtása. A munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1898: II. t.-cz. életbeléptésére vonatkozó földmívelésügyi miniszteri rendelet a hivatalos lap legközelebbi számában jelenik meg. A rendeletről közöljük a következőket:

A munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1898: II. t.-cz. 1898. évi márczius hó 1-én lép életbe. Ugyanezen a napon lép életbe az 1898: II. t.-cz. végrehajtása, továbbá a munkásigazolványok kiállítása, az elveszett, megtelt, vagy megsemmisült igazolványok megújítása körüli eljárás, valamint az eljárási szabályok tárgyában az 1898. II. t.-cz. 5., 74. és 80 §§ ai alapján és értelmében kibocsátott rendelet is. Ezen rendelet esatolása mellett a következőket rendel el a földmívelésügyi miniszter:

1. Utasítanak a törvényhatóságok, miszerint hatóságuk területén a szokott módon való közhírretétel által az 1898: II. t.-cz. életbeléptének napját köztudomásra hozzák.

2. Akkor, a mikor a munkásigazolvány-készlet a kiállításra jogosult hatósághoz megérkezik, e hatóság által a mezőgazdasági munkások és napszámosok megfelelő módon, hirdetményileg felhívandók, hogy a mennyiben az 1898. II. t.-cz. értelmében minden hivatásos mezőgazdasági munkásnak és napszámosnak munkásigazolvánnyal kell bírnia, az igazolvány megszerzése végett állandó lakhelyük községi hatóságánál idejekorán jelentkezzenek.

3. A munkásigazolvány a törvény életbelépte napjától kezdve, a mennyiben a községi (városi) hatóságok a munkásigazolvány-könyvecskékből a készletet már átvették, a jelentkező munkásoknak a 2000/98. eln. sz. rendelet erre vonatkozó szabályai szerint kiadandók. Ha a kiállító községi hatóságnak tudomása van arról, hogy a jelentkező munkás igazolványának átvétele előtt olyan gazdasági munkaszerződést kötött, mely az igazolvány átvétele után lesz teljesítendő, ez a körülmény az igazolványba bejegyzendő.

4. Minthogy a munkásigazolvány könyvecské előállítás, szétküldése, nemkülönbén a jelentkezések sorrendjében való kiállítása huza-mosabb időt vesz igénybe, átmeneti intézkedésként a törvény 78. §-ában nyert felhatalmazás elrendeltetik, hogy:

a) azon munkások és napszámosok részére, a kik mukavállalás céljából állandó lakhelyükről, mielőtt az igazolványkészlet a községi előjárásához megérkezik, eltávozni szándékoznak, az előjáróság kérelmükre díjtalanul hivatalos bizonyítványt adjon arról, hogy igazolványaik megszerzése végett az előjárásnál jelentkeztek s hogy részükre az igazolvány készlethiány miatt nem volt kiadható. Az ilyen bizonyítvány az ez évi november 1-ig érvényes.

b) A törvény életbelépte után mindaddig, a munkásigazolvány-könyvecské készlete az előjárásához meg nem érkezik, az előjáróság az 1898: II. t.-cz. cikk második fejezete szerint a gazdasági munkaszerződés megkötésénél akkor is közreműködhetik, ha az igazolvány használatára kötelezett, helybeli munkások igazolvánnyal nem bírnak; a jelen rendelet 2. pontja értelmében eszközzendő felhívás közzététele után s illetve az igazolványkészlet átvétele után azonban az előjáróság a szerződéskötésnél csak akkor járhat el, ha a szerződő munkások igazolványaikat előbb kiállítatják, illetve felmutatják. Ha a folyó évi november hó 1-ig idegen községteleni munkás munkásigazolvány nélkül jelentkezik szerződéskötés céljából az előjáróság előtt, de lakhelye illetékes előjáróságának hivatalos bizonyítványával igazolja azt, hogy részére az igazolványkészlet hiánya miatt nem volt kiállítható, az esetben az előjáróság a szerződéskötésnél közreműködhetik: köteles azonban a felmutatott bizonyítványra a szerződés megkötését feljegyezni.

c) A jelen rendelet 2. pontja értelmében eszközzendő felhívás előtt s e felhívás közzétételétől számított négy héten belül a munkaadó és napszámos között létrejött szerződés a közgazgatási hatóság előtt ekkor is érvényesíthető, ha a felfogadott napszámos felfogadásakor igazolvánnyal még nem birt.

5. A törvény 79. §-a értelmében a törvény életbelépte előtt létrejött szerződések, ha az 1876. XIII. t.-cz. 95. §-a értelmében láttamoztattak, tekintet nélkül arra, hogy e szerződések tartalma az 1897. II. t.-cz.-nek megfelelőe vagy sem, érvényesek s a felmerülő vitás kérdések, kihágások az 1898. II. t.-cz. szerint itélendők meg.

6. Az 1898: II. t.-cz. életbelépte napján a munkaadók és a mezőgazdasági munkások között az 1876. VIII. t.-cz. szerint már folyamatba lévő vitás ügyek az 1876. XIII. t.-cz. szerint bírálendók el.

7. A törvény életbeléptének napja előtt az 1876. VIII. t.-cz. szerint kötött szerződések láttamozását az előjáróság nem tagadhatja meg, köteles azonban a szerződő munkások nevét jegyzékbe venni s a törvény életbelépte után kiadandó munkás-igazolványokba a szerződés megkötését bejegyezni.

8. Addig, míg a törvényhatóság a községi segélyalapok kezelésére és szervezetére vonat-

kozó szabályrendeletet jóváhagyás után életbeléptetheti, a törvény értelmében a községi segélyalapok illetékes kir. adóhivatalba, letétként való kezelés végett, beszállítandók.

Az egyidejűleg 2000/1898. eln. szám alatt kiadott eljárási szabályok a kihágási és a vitás ügyekben követendő eljárás (panasz beadás, idézés, tárgyalás, bizonyítás, ítéletfelelbezés stb.) szabályait foglalják magukban. Ez eljárási szabályokhoz, a melyek térszűke miatt itt nem közölhetők, betűsoros tárgymutató is van csatolva. — A rendeletekhez függelékül a törvény szövege is van csatolva, úgy, hogy a hatóságoknak és az érdekelteknek a rendeletek ilyen módon való kiadása nagy könnyebbségre lesz. Magánfelek az 1898. II-ik törvényezikk s a vonatkozó rendeleteket tartalmazó füzetet az „Országos Törvénytar” szerkesztőségénél (Molnár-utca 26. IV. ker.) megrendelhetik.

Védekezés a külfölddel szemben. Dessewffy Aurél gróf, az O. M. G. E. egyesület elnöke, fölhívást intéz a gazdákhöz bizonyos termelvények kultiválása érdekében. A statisztika ugyanis azt mutatja, hogy számos olyan terményt hoznak be a külföldről, mely klimatikus viszonyaink között is termelhető. Hogy csak néhány adatra hivatkozzunk, 1896-ban behoztunk 14.743 q. borsót 265.374 frt. értékben, 25.841 q. répamagot 478.059 frt. értékben, 6.680 q. komlót 835.000 frt. értékben, 18.928 q. ezikoriagyökeret 151.424 frt. értékben, 1.495 nyers lent 59.800 frt. értékben, 7.683 q. lenfonalat 576.225 frt. értékben, 3.773 q. köményt 98.098 frt. értékben, 5.138 q. takarmány növénymagot 71.932 frt. értékben. De nemesak e magvak behozatalának csökkentése volna előidézhető fokozottabb helybeli termeléssel, hanem vannak oly nyersterményeink, a melyeket ha finomított állapotban vinnénk ki, ebből a gazdának jelentékeny haszna lehetne. Így például kivittünk 1896-ban 4.745.588 q. árpát 35.591.910 frt. értékben, ellenben csak 166.910 q. malátát 1.866.010 frt. értékben, holott ha a sörgyártásra alkalmas árpát nagyobb részét maláta alakjában vinnők ki, nemesak a malátacsíra, mely tudvalevőleg kitünő abraktakarmány maradna az országban állattenyésztésünk nagy hasznára, hanem az árpát jobb áron értékesíthetnők, mint ha nyers állapotban adjuk el. Nagyon kedvezőtlenek a viszonyok a kendert illetőleg. Ebből ugyan van meglehetősen kivételünk, mert 1896-ban 16.221 q. nyers és 18.619 q. gerebenezett kendert vittünk ki, összesen 1.292.043 frt. értékben, de ezzel szemben behoztunk 82.092 q. zsákot 3260 q. kenderfonalat nyersen, 1077 q.-t ezernázva, 2225 q. csomagoló és zsákvászon, összesen 3.471 frt. értékben. Igaz ugyan, hogy ez árak egy része nem kenderből, hanem jutából készül, de az mégis biztosra vehető, hogy a mi kendert nyers állapotban kiviszünk, azt visszahozzuk iparcikké alakjában és adóznak érte a külföldnek. Ezek az adatok bizonyítják, hogy e kérdésekkel nagyon is érdemes foglalkozni s azért a fölhívás arra kéri a gazdákat, hogy nyújtsanak tájékozást az Országos Magyar Gazdasági Egyesülethez ezimzett levélben a következő kérdésekre:

Termeltek-e az illető gazdaságban vagy az illető vidéken régebben oly magvakat vagy egyéb terményeket, a melyek termelése az utóbbi időben csökkent vagy egészen beszünt?

Tettek-e próbát répa, takarmányfü vagy egyéb más magvak termelésével s minő eredménnyel s ha az eredmény nem volt kedvező, mely okoknak tulajdonítható az?

Mely növények termelését vélné az illető nagyon meghonosíthatónak s mily intézkedéseket vél etekintetben szükségesnek?

Csarnok.

A borzasztó pecsét.

Szalma Julesa azt mondta, hogy szabad akar lenni, mint a madár. Ezért hát nem dolgozik a nagy konfekciós áruházban, hanem neki adják haza a munkát. Ezt annál is inkább meg kell

tennie, mert odahaza van magával tehetetlen édesanyja is, aki ápolásra szorul.

A főnök ur immel-ámmal engedett, de hát mégis engedett. Mert senki sem tudott olyan szép aranyadarakat, meg aranykalászkat himezni, mint Szalma Julcsa. Immel-ámmal pedig nem azért engedett, mintha Julesának nem lett volna kellő kaucziója, hanem hogy a többi leány is vérszemet ne kapjon.

Szalma Julcsa egy négyemeletes ház második emeletén vett ki egy kis lakást. A négyemeletes házak udvara legtöbbszörre olyan, mint egy nagy kut, de nyáron mégis csak lehet az ablakban dolgozni.

És e közben szét is lehet tekinteni a világon, már tudnillik a kutban és nézni annak ablakait.

Nemsokára, hogy beköltözött, ujságra ébredt. A vele szemben levő ablaknál megjelent egy ifju ur, akinek nem igen sok dolga lehetett, mert folytonosan az ablakban volt tenni valója.

Az igaz, hogy Szalma Julcsa csinos leány volt.

Az ilyen vis-à-vis kérdésnél lehetetlen, hogy az ember át ne tekintsen legalább egyszer. Julcsa is egy véghetetlen közönbős tekintetet vetett a fiatal urra. Julesának ez jól állt.

A fiatal ur azzal boszulta meg magát, hogy ő is egy véghetetlen közönbős tekintetet vetett vissza. Csakhogy neki ez éppen nem sikerült. Olyan majompofája lett tőle, hogy Julcsa önkéntelenül felkaczagott. Erre a fiatal ember is nevetett.

Aznap aztán Julcsa át se nézett a szomszédba egyszer sem, pedig jól látta, hogy az ifju ur ugyancsak sürgölődik az ablakban.

Másnap reggel levelet hozott a postás. Hangzott pedig ekképpen és csudálatosképpen: „Tisztelt kisasszony!”

Őn engem az egekbe szállít alá a glóriával koszoruzott ideálok nem szállanak a földre és nem vetik el maguktól ezt a glóriát az ablakon át való kaczerkodással.

Szalma Julcsa nem igen értette ezt a levelet, de annyit megértett belőle, hogy valaki ketítőzásra hívja fel, ő belemegy az ártatlan tréfába és most — micsoda szemtelenség! — az illető megleckézteti érte! Mert a levél írója nem lehet más, mint a szomszéd. Gyalázat először, hogy levelet mer neki írni, azután még nagyobb gyalázat, hogy abban leckézteti őt!

Felháborodásának azzal adott kifejezést, hogy úgy belevetette magát a karosszékebe, hogy az egy nagyot nyekkent. Ezt a nyekkenést persze nem hallhatta az ablaknál türelmetlenkedő fiatal ember, de azt láthatta ám, amint a leány a levelet dühösen ledobta az ablak párkányára, miközben villámlik tekintetét küldött át.

Az ifju ur formálisan megrökönyödött. Ha az ember olyan ostoba lenne is, mint egy árvamegyei tót harangozó, a levélesapkodásból meg a haragos tekintetből azonnal kieszelné, hogy az a levél meg az írója csinált galibát.

Sietet hát kézzel-lábbal magyarázni, hogy azt a levelet nem ő írta. Olyan meggyőzően forgatta a fejét, a szeméit, a kezeivel olyan szélmalom-harezt folytatott, hogy a leány már-már hitt neki. Később a jelekkel való beszéd egyre barátságosabb lett, úgy, hogy utoljára el is bucsuztak egymástól.

És másnap reggel már megint ott volt a postás, meg a levél. A címzéséből már hiányzott a „Tisztelt kisasszony” is. A furesa levél ime:

„Nem én tépem le homlokodról, magad téped le a babért! Nincs az inkáknak annyi kincse, keletnek annyi ragyogó gyöngye, mely fényesebbé tudná tenni azt a trónt, mit szivemben neked alkoték, mint teszi azt az én szivem szerelme. Hanem te kérészülsz lebukni arról a trónról. Az az ablak-história, az gyalázat.”

Julesának csak ezen az utolsó soron akadt meg a tekintete. Micsoda? Hiszen ez a szom-

széd, ez egy hitvány heccz-ficsur, aki azon mulat, hogy őt bolonddá teszi. Tegye bolonddá az öreg apját!

Haragtól égő areczsal ült az ablakhoz, de át nem nézett volna egy világért, pedig láthatta, hogy a szomszéd úgy tánczol az ablakban, hogy majd kileli a hideg. Nix heccz-ficsur ur, tovább nem teszsz bolonddá. Anynyit azonban megtett, hogy a két levelet tűntetőleg dobta az ablakba, hogy lássa az férfi, hogy már két levél van.

A fiatal ur nem hagyta annyiban a dolgot. Megleste, mikor a leány este elment, hogy élelmi szereket vásároljon. A kapu alatt megszólította:

— Kisasszony!

A leány megnézte, hogy ki szól s aztán inkább műharaggal, mint természetessé rá kiáltott:

— Hagyjon el!

Az ilyen „hagyjon el”-ek után a magyarázatok korszaka rendesen bekövetkezik. Így történt itt is. A legény elkísérte a leányt és olyan tisztára mosta magát, mint a napfény. Beszélgetés közben szóba került az is, hogy a legény legyezőfestő, jelenleg faczér, de ha dolgozik, jól fizetik.

Abban is megegyeztek, hogy valami lakó tréfálódik velük. A legyezőfestő gyürkőzött is, hogy csak kerüljön a kezébe aza valaki!

A házmesternél ügyesen kikérdezte a lakóviszonyokat. Biz azon nem lehetett eligazodni. Csupa szegény ember, handlé, meg a harmadik emeleten egy özvegy a kis pupos diákiával, és egy kereskedelmi utazó, de aki soha sincs itthon és éppen Szalma Julesák felett lakik.

Nem is törődtek aztán a dologgal. És különösen most, hogy jobban megösmékedtek, hát akadt nekik kellemesebb foglalkozásuk is.

Egy szép reggel aztán ismét bekocogtattott a levélhordó. Elég épületes levelet hozott:

„A szent inkvizíció titkos kamaráiban nem volt annyi szenvedés, mint amennyit érezek. Szűzies szerelmem felháborodása megszakításal fenyegeti szivemet. Talán belehalok a fájdalomtól, amíg leirom, de az történt, hogy ön egy éjjel együtt jött haza azzal a fiatal emberrel. Hallottam, amint ön nevetve mondta: „Lecszusztott a... a... a... harisnyám.” A fiatal ember gyufát gyújtott, lehajolt, hogy segítsen. Ön nevetve a kezére ütött, mire a gyufa kialudt. Nem a gyufa világa, az én világom aludt ki.”

Most már nagyot nevettek a levélen, mert hát az ugynevezett „ténybeli állításai” igazak voltak.

Több levelet aztán nem kapott Szalma Julcsa. Hanem egy reggel nagyon korán kopogtattak az ajtóján. A kopogtató azzal kezdte, hogy ne ijedjen meg azért, hogy ő rendőr és a törvény nevében jön. Öltözzék csak fel szépen, nem lesz semmi bántódása, csak fel kell menni valamiért a harmadik emeletre.

Szalma Julcsa magára kapkodta a ruháit, és ment a rendőrrel. A kut-udvar mélyéből torma moraj hangzott fel, de Julcsa nem mert lenézni, hanem odalapult a rendőrhöz.

Az özvegyasszony lakásába vezették. Ott egy aranyesillagos rendőr ur elmondta neki, hogy az özvegyasszony pupos diákfia ma reggel levetette magát a harmadik emeletről a kövezetre és szörnyet halt. Az asztalon egy levelet találtak, olvassa el. A levél:

„Szalma Juliának.

Az apokalipszis, a világ vége elérkezett. Irtóztató! Az a fiatalember ma éjjel 11 óra körül kopogtatott önnél és ön... ön... beeresztette! És nekem — irtóztató! — reggelig várnom kell a halállal!! nehogy megvarjam szegény édesanyám éjjeli álmát!”

Igen, a kis pupos diák írogatta a levelet és most borzasztóan pécsetelte meg az utolsó azzal, hogy az udvar kövezetére vetette testét, egészségtelen szerelmével.

Kiadó laptulajdonos:

dr. Nemes Sándor.

Idegenek névjegyzéke.

Grand Hôtel Mayer :

Wasziljevics Emil ügyvéd Budapest.
Nerey Ödön felügyelő „
Stankovits György mérnök Zombor.
Györfy Géza igazgató „
Albrecht Árpád végrehajtó Beese.
Kalin Ferencz mérnök Kaposvár.
Cikelius Károly hivatalnok Szeben.
Deutsch Adolf orvos Petrovosszelló.
Vecsey Miksa hivatalnok Budapest.
Szekélyi Mihály ügyvéd Temesvár.
Hoffmann László tiszt Csurogh.
Hradecki Adolf ékszerész Bécs.
Szekély Aladár ügyvéd „
Eule Antal igazgató „
Reiver Ignác kereskedő „
Salzer Siegfried kereskedő „
Sugár József kereskedő Budapest.
Pfalvi Károly kereskedő „
Wertheim Ágoston kereskedő Triest.
Kohn Miksa kereskedő Budapest.
Pollak Tivadar kereskedő Budapest.
Wittmann Sándor kereskedő Budapest.
Abdes Mór kereskedő „
Klein József kereskedő „
Tausig Zsigmond kereskedő Prága.
Weigner Henrik kereskedő „
Buchsbau Károly kereskedő N. Pochlarn.
Staitz György kereskedő Ruma.
Mautner Ignác kereskedő Bécs.
Hirschberg Samu kereskedő Budapest.
Löv Samu kereskedő „
Berger Adolf kereskedő „
Frenkel Sándor kereskedő Tokaj.
Lövinger Mór kereskedő Vác.
Strausz Ignác kereskedő Zágráb.
Furtl Rezső kereskedő Prága.
Jaschke Rezső kereskedő Bécs.
Spitz Miksa kereskedő Budapest.
Katzau Zsigmond kereskedő Budapest.
Retezar Sándor kereskedő Bécs.
Trapp Antal kereskedő Pilsen.
Furk Gyula kereskedő Bécs.
Pollak Bertalan kereskedő Zahern.
Zukermandl Sándor kereskedő Budapest.
Schlesinger Adolf kereskedő „
Elias Henrik kereskedő „
Leicht Zsigmond kereskedő „
Kohn Miksa kereskedő „
Vesselovski József kereskedő „
Liptovics Albert kereskedő „
Langer Gyula kereskedő „
Molnar Gyula kereskedő Bécs.
Scherr Zsigmond kereskedő Bécs.
Heller József kereskedő Budapest.
Warga Sándor kereskedő „
Schiller József kereskedő „
Böleskey Gyula kereskedő „
Czerics Viktor kereskedő Zára.
Reisz Lipót utazó Bécs.
Heizler Károly kereskedő Baja.

Erzsébet szálloda.

Tapai Péter birtokos Szantova.
Lederer Ágoston bíró Kula.
Strasser Károly vendéglős Ó-beese.
Terrek József ügyvéd „
Grünbaum Mór ügyvéd „
Prem Károly kereskedő Nürnberg.
Behaesek János kereskedő Pedaner.
Weiner Adolf kereskedő Abony.
Mabrisó Albert kereskedő Kula.
Dürnbach Jakab kereskedő Belye.
Baumgartner Gyula kereskedő Kula.
Rosenstok Armin kereskedő Budapest.
Schosberger Ede utazó „
Rotter Arthur kereskedő D.-Földvár.
Kahn „ kereskedő Bécs.
Herzeg Viktor kereskedő Budapest.
Rosenberg Bertalan kereskedő Budapest.
Fürst Herman kereskedő Bécs.
Mélits József kereskedő Budapest.
Friedländer Gyula kereskedő Schweidnitz.
Goldheim János kereskedő Budapest.
Sándor Gyula kereskedő Bécs.

Központi szálloda.

Marisits Milka magánzó Zombor.
Geiesinovic Amalia magánzó Zombor.
Weisz László vendéglős Beese.
Szeride Antal mérnök Kanizsa.
Krausz Jakab utazó Budapest.
Baumel Samu utazó „
Jacob Mark utazó Bécs.

Fábry szálloda.

Ivankovits Emil kereskedő Bécs.

Fehér hajó (Rakics) szálloda.

Tegza Sándor titkár Zombor.
Szemzós Károly magánzó Földvár.
Radar Ignác titkár Zombor.
Szakas Sándor titkár Zombor.
Goldman József utazó Bécs.

158257

Legnagyobb könyvnyomda.

Popovits M. testvérek,

Ujvidéken,

könyvkereskedésének könyvnyomdája

Főtér saját házában 13. sz.

Legjobban és leggyorsabban készítettik minden,

ennél fogva abban a helyzetben vagyunk, hogy a kereskedelmi világ jogos kívánságainak megfelelni, és bármily nemű használatú nyomtatványokat előállítani képesek vagyunk.

Mindennemű nyomtatványok: pénztézetek, kereskedők, községek stb. részére, különösen köriratok, levelek és borítékok, számlák, tabellák, szerződések, könyvek és röpiratok, részvények, oklevelek, névjegyek, czimjegyek, meghívók, eljegyzési-, esküvői- és más jegyek, árjegyzékek, egyleti alapszabályok, kötelezvények, gyászjelentések, jegyzékek, ujságok és ujság mellékletek, és más mindennemű kereskedelmi alakzatok, stb, itt el nem sorolt nyomdai munkálatok leggyorsabb, legpontosabb, legizlésesebb és legjobb gondozással elkészítettnek, s mindenkor törekvésünk oda fog irányulni a t. ez. megrendelők kívánatainak megfelelni.

Nyomdánkban a lent felsorolt hirlapok is nyomtatnak úgymint: „Ujvidéki Hirlap“, „Vinograd“, „Pozoriste“, „Branik“, s ezeken kívül a „Szerb Maticza“ „Letopisz“ czimű évkönyve, „Knjige za narod“ Konjovits alapítványából, továbbá iskolai értesítők a helybeli alsó és felső iskolákról és más nagyszámú helybeli és idegen pénztézetek részére mindennemű nyomtatványok készítettnek.

Nyomdai munkákat állítunk több nyelven is úgy mint: magyar, német, szerb, horvát, tót, orosz, szláv, régi szerb (Saffarik), görög és más nyelven.

Megrendelések elkészítettnek tisztán és izléseesen, gyors és pontos kiszolgálás mellett, az árak mégis olcsók, úgy hogy olcsóbban senki sem készítheti.

Nagyobb megrendeléseknél költségvetést készséggel adunk. — Próbarendvények kéretnek.

Ujvidék, december havában.

Kiváló tisztelettel

Popovits M. testvérek.

Ujvidéken, Főtér saját házában 13. sz.

Ujvidéken, Főtér saját házában 13. sz.

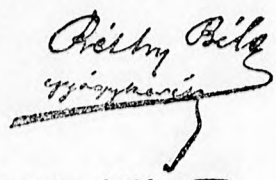
Legnagyobb könyvnyomda.

K Ö H Ö G É S,

rekedtség és elnyálkásodás ellen a legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

pemetefü-czukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszer-tárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld

RÉTHY BÉLA

gyógyszerész Békés-Csabán.

Csak akkor valódi, ha minden doboz tetején aláírásom látható.

Ház eladó.

A Hadzsics-Czvetics utcái 7. és 9. számú ház szabad kézből jutányos ár mellett eladó. Bővebbet Merkl Ferencz-nél Péterváradon 189. sz.

Mária-

czelli

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomorbajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tüntei: étvágytalanság, gyomorgyengesség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu fejbőffégés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hömorrhoidáknál.

Említett bajoknál a Máriazell gyomor-cseppek évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszer-tára Budapest, Király utca 12. sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessenek megtekinteni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom.”

A Máriazell gyomor-cseppek valódián kaphatók: **Ujvidék:** Herczeg István gyógyszer; Georgievits P. gyógy.; Grossinger János gyógyszer; és Plavsits G. gyógyszer-tárban. — **Ó-Pazua:** Kozácsék E. gyógyszer. — **Illok:** László Ferencz gyógyszer. — **Petrovác:** Ferenczy István gyógyszer. — **Sid:** Koziak Emil gyógyszer-tárban.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A cég 16 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a hirt, a mennyiben ma már sok nemes és vadoncz esemetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 700.000 db; vadoncz-állománya 10 millió. A cég évenként 4500-5000 rendelőnek küld szállítmányokat. A gyümölcsfaiskola teljesen homoktalajon léte-sült s így homoki szőlőtelepítőknek kincses háza azért, mert mint tudva van a homoktalajból ki-a főként a homoki szőlőtelepítőknek kincses háza került fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagon, köveces talajban, nemkülönb a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban eréd meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaberakodású vagy túlságosan kővértett talajban állítatik elő. A gyümölcsfajok boldogult Bereczki Máté mezőkovásházi hírneves telepéről valók. Úgy magasderékú, valamint törpe esemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszi barack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép esemetetek darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák darabja 45-50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból tábla-ültetés folytán 1 2-3-4 éves se-lejtezett minőségű esemeték is kaphatók, erősség zserint 2-5-7-10-15 kr-ért, melyek gazdag gyökérezet-tüknél fogva főként nagyban telepítésekhez olesóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű esemeték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt cégnél. A gazdag gyökérezetű vadonczok 1000 azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-czim:

UNGVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája CZEGLÉDEN.

!! TESSÉK ÁRJEGYZÉKET KÉRNI !!

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15-20 cm.

Talaj minőség: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15-20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Ponovits M. Testvérek könyvnyomdája Ujvidéken.

52851